

PROGRAMA D'INTENSIFICACIÓ ACADÈMICA PER A L'ALUMNAT D'ALTES CAPACITATS DE LA FACULTAT DE CIÈNCIES.

Aprovat per la Junta Permanent de la Facultat de Ciències del dia 27 de gener de 2025.

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), com a institució al servei de l'alumnat, ha de saber adaptar-se a les circumstàncies pròpies de cada estudiant i ha de saber articular tots els instruments que estiguin al seu abast per tal que l'usuari del servei públic que ofereix tregui el màxim de profit del potencial de la Universitat.

En els darrers anys la UAB ha posat un èmfasi molt especial en facilitar l'accés i el progrés acadèmic d'aquell alumnat que, per circumstàncies diverses, estava en clar desavantatge respecte de la resta de joves que accedien a la formació superior. És per això que es van desenvolupar, amb èxit, programes com PIUNE o Tutoresport, o es van posar en marxa, entre d'altres, adaptacions acadèmiques com l'avaluació única o la matrícula a temps parcial. Gràcies a aquestes accions, centenars d'estudiants han pogut beneficiar-se d'adaptacions que han facilitat el seu progrés acadèmic i han posat de manifest l'esforç de la UAB per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat.

Els programes amb què compta la UAB però, no tenen en compte un altre tipus d'alumnat que, potser perquè no arriba a les nostres aules amb tanta freqüència, no ha pogut beneficiar-se d'accions singulars dissenyades especialment per a ell però que també necessita d'una atenció especial: l'alumnat d'altres capacitats. Ocasionalment ens trobem a les nostres aules amb alumnes que ja són coneixedors dels continguts de les matèries a les qual es matriculen i que gaudeixen d'un talent excepcional que els fa especialment valuosos. Una falta d'atenció cap a aquest alumnat deriva, sovint, en un mal aprofitament de les habilitats de què gaudeix i, en conseqüència, en una pèrdua successiva d'interès en les matèries que cursa que pot arribar, fins i tot, a l'abandonament dels estudis.

És ben conegut que als àmbits propis de la nostra Facultat, la creativitat o el talent imprescindibles per aconseguir resultats especialment significatius en els camps científics, assoleixen la seva màxima manifestació mentre l'investigador és jove. És en aquest moment quan la capacitat de tenir idees originals esdevé clau per generar una producció científica de qualitat i per fer contribucions especialment rellevants en les nostres disciplines. És per això que és especialment important ser capaços de detectar de manera precoç aquell alumnat singular que presenta habilitats i capacitats molt per sobre de la mitjana i d'actuar de manera adaptada als seus interessos. En aquest sentit, la Facultat de Ciències ha de ser sensible, també, cap a aquests estudiants i ha de ser capaç d'actuar de manera singular sobre un alumnat que espera de la institució una resposta més efectiva a les seves expectatives.

L'objectiu del programa que es presenta va, precisament, en aquesta direcció: posar la Facultat també al servei d'aquest alumnat, de manera que pugui explotar el seu potencial en un entorn d'acompanyament i d'excel·lència acadèmica.

Objectiu del programa

L'objectiu d'aquest programa d'intensificació acadèmica és desenvolupar un pla d'acció i d'acompanyament per a l'alumnat d'altres capacitats de la Facultat de Ciències que posi al seu abast instruments d'acompanyament i de progrés acadèmic que explotin al màxim el seu potencial.

L'alumnat que accedeixi a aquest programa serà objecte d'un seguiment personalitzat i adaptat a les seves capacitats i interessos per part de la Facultat i dels departaments i, per tant, del seu professorat.

Accés al programa

L'alumnat que vulgui accedir a aquest programa haurà de formalitzar una sol·licitud adreçada a la degana o degà de la Facultat de Ciències.

La degana o degà nomenarà una comissió formada per tres docents que avaluaran si, realment, l'estudiant es troba en condicions de poder accedir al programa. Aquesta avaluació consistirà en una entrevista, en una anàlisi de la seva trajectòria i de la documentació aportada per l'estudiant i, si es considera adient, es podrà demanar la realització d'una prova escrita.

Avaluades les evidències, la comissió farà una proposta que finalitzarà amb una resolució d'admissió o de no admissió signada per la degana o degà de la Facultat.

El deganat de la Facultat informarà el Servei d'Igualtat i Diversitat de la UAB sobre les persones que han estat admeses al programa per si considera que s'ha de fer algun tipus de seguiment especial, tot posant una cura singular en la integració normal d'aquestes persones en les titulacions on s'hi incorporin.

Desenvolupament del programa

L'alumnat admès en el Programa d'Intensificació Acadèmica es beneficiarà d'una sèrie d'accions adreçades a potenciar el seu talent.

Aquestes accions es dividiran en els blocs següents:

- Tutorització individualitzada
- Activitats extracurriculars per a l'alumnat d'altres capacitats
- Acceleració del progrés acadèmic de l'alumnat
- Internacionalització
- Iniciació a la investigació amb grups de recerca dels departaments o instituts vinculats a la Facultat de Ciències

Tutorització individualitzada

Per a cada estudiant que s'incorpori al programa, la degana o degà de la Facultat designarà un membre del personal docent i investigador que desenvoluparà tasques de tutorització.

Seràn funcions de la tutora o tutor:

- Dissenyar un pla anual d'activitats adaptat als interessos i capacitats de l'estudiant.
- Mantenir un contacte periòdic amb l'estudiant i fer un seguiment dels seus progressos.
- Informar la coordinació de la titulació de qualsevol incidència que afecti al programa d'intensificació dissenyat per a l'estudiant o a la seva adaptació curricular.
- Proposar activitats adaptades als interessos i les capacitats de l'estudiant.
- Recomanar, a final de curs, si s'escau, la continuïtat de l'estudiant dintre del programa.

La tutora o tutor rebrà un nomenament del deganat de la Facultat i la seva col·laboració en aquest programa computarà com a activitat objecte de reconeixement en el moment de demanar una avaluació positiva de l'activitat docent.

Activitats extracurriculars

Els departaments, coordinats amb la Facultat, organitzaran sessions, seminaris o activitats adreçades als estudiants admesos al programa. Les sessions poden estar obertes també a alumnat destacat de la Facultat i han d'estar validades pel responsable de la docència del departament.

El contingut de les activitats serà el que considerin els experts de l'àmbit i tractaran sobre aspectes avançats que complementin, sense interferir, els continguts que es tracten a les assignatures del grau. No es tracta doncs de que l'estudiant rebi, a banda, continguts sobre assignatures existents sinó que es posin al seu abast continguts avançats que puguin ser d'especial interès però que, pel disseny del pla d'estudis, no es tracten a la titulació. En aquest sentit, aquestes activitats poden ser similars a les que ja desenvolupen alguns departaments del nostre centre que estan adreçades a aquell alumnat especialment interessat i que es programen fora de l'horari de classes.

Una programació estàndard consistiria en sessions quinzenals o mensuals impartides per professorat destacat i expert en l'àmbit al que pertany l'estudiant.

La Facultat facilitarà l'organització de *workshops* o seminaris intensius adreçats o organitzats per o per a aquest alumnat.

La participació del professorat en les activitats organitzades pel seu departament serà objecte de reconeixement per part de la Facultat en el moment de demanar una avaluació positiva de l'activitat docent.

Acceleració acadèmica

La normativa acadèmica de la UAB estableix un límit en el nombre de crèdits que pot matricular un estudiant. Per a l'alumnat admès en aquest programa, la Facultat

augmentarà aquest límit a 120 ECTS per any, de manera que un estudiant admès pugui graduar-se en dos anys.

Es treballarà per crear els anomenats PARS (programes acadèmics de recorregut successiu), de manera que l'estudiant admès al programa pugui, si així ho desitja, iniciar part dels estudis de postgrau durant el seu darrer any de grau.

S'articularan mecanismes per tal que, si la coordinació de la titulació ho considera oportú, i prèvia consulta a la tutora o tutor de l'estudiant i al professorat responsable de l'assignatura, s'autoritzi que l'estudiant del programa pugui superar determinades assignatures mitjançant proves de compendi. Aquestes proves han de garantir que s'assoleixen els resultats d'aprenentatge fixats a la guia docent de l'assignatura.

Per als cursos de postgrau, l'alumnat de grau que formi part d'aquest programa tindrà admissió preferent a qualsevol màster oficial de la Facultat orientat a la recerca.

Internacionalització

El potencial investigador dels departaments adscrits a la Facultat de Ciències és un actiu d'un valor extraordinari. Aquest potencial ha dotat els departaments d'una xarxa de col·laboradors de prestigi que són experts en els seus àmbits que s'ha d'aprofitar per al desenvolupament acadèmic de l'alumnat admès al programa.

La Facultat de Ciències teixirà una xarxa d'investigadors de primer nivell i establirà els mecanismes acadèmics necessaris per tal que l'estudiant admès al programa tingui facilitats per fer estades a universitats estrangeres, dintre dels programes d'intercanvi existents, i pugui dur a terme el seu treball de final d'estudis sota la direcció dels investigadors abans esmentats.

Iniciació a la recerca

La tutora o tutor de l'estudiant procurarà, si ho considera oportú, que l'estudiant entri en contacte amb grups de recerca de la UAB que l'iniciïn en la investigació, sempre que la investigadora o investigador principal del grup l'accepti.

Les tasques que haurà de desenvolupar seran validades per la tutora o tutor i han d'estar adreçades, en tot moment, a augmentar la capacitat de l'estudiant, de manera que adquireixi les habilitats necessàries per enfrontar-se a problemes oberts relacionats amb els seus interessos.

El grup de recerca receptor no tindrà cap obligació contractual amb l'estudiant i fixarà les limitacions d'accés a espais, a laboratoris i a dades. S'establiran també, si s'escau, les corresponents clàusules de confidencialitat sobre les investigacions que s'estiguin duent a terme. L'incompliment per part de l'estudiant de qualsevol norma establerta pel grup de recerca que l'ha acollit suposarà la seva exclusió del programa.

Si, com a resultat de la recerca que faci l'estudiant, es derivés alguna publicació, es farà constar que l'alumne forma part del Programa d'intensificació acadèmica per a l'alumnat d'altres capacitats de la Facultat de Ciències de la UAB.

La Facultat buscarà fons per cobrir les despeses derivades d'assistència o inscripcions a *workshops* o congressos que siguin d'interès per a l'estudiant a judici de la investigadora o investigador principal del grup.

Indicadors

L'estudiant que formi part d'aquest programa haurà de presentar, al final de cada quadrimestre, el recull de les activitats que hagi dut a terme. Aquest informe l'avaluarà i validarà la tutora o tutor i el pot fer servir per recomanar que l'estudiant no continuï dintre del programa.

L'estudiant també haurà d'omplir un qüestionari que li servirà al deganat per determinar el grau de satisfacció de l'estudiant i per recollir aquells aspectes que poden esdevenir elements de millora del programa.

Exclusió del programa

Serà obligació de l'estudiant admès al programa fer una aprofitament de les eines que la Facultat posi al seu abast i la seva continuació en el programa serà objecte d'anàlisi a final de curs. La pertinència de la continuïtat de l'estudiant al programa l'analitzarà la tutora o tutor, la responsable acadèmica o responsable acadèmic del programa i la degana o degà de la Facultat.

Seràn motius d'exclusió del programa:

- Un informe negatiu per part de la tutora o tutor
- El fet que, per formar part del programa, la sobrecàrrega de treball comporti un baix rendiment acadèmic
- No aprovar alguna de les assignatures de les que s'ha matriculat l'estudiant
- La recomanació per part del Servei de Diversitat i d'Igualtat de la UAB que determini que la pertinença al programa pot tenir efectes negatius sobre el benestar emocional de l'estudiant

Incorporació al Programa d'estudiants preuniversitaris

L'apartat 5 de l'article 8 de la Resolució ENS/1543/2013, de 10 de juliol, de l'atenció educativa a l'alumnat amb altes capacitats estableix que «Per a l'alumnat que cursi segon curs de batxillerat, el director del centre, a proposta del tutor i prèvia consulta a l'equip docent i amb l'acord del mateix alumne i dels pares o representants legals, pot promoure mesures excepcionals a fi que es puguin cursar determinats continguts d'estudis universitaris, amb el seu consegüent reconeixement a l'avaluació de la corresponent matèria del batxillerat. [...]».

La Facultat de Ciències facilitarà que aquest alumnat pugui cursar determinades matèries al nostre centre, tal com estableix la disposició anterior. La matèria o matèries que cursi l'estudiant es pactaran entre la direcció del centre de secundària i la responsable acadèmica o responsable acadèmic del Programa d'intensificació acadèmica de la Facultat.

A l'estudiant que s'incorpori al nostre centre també se li assignarà una tutora o tutor que desenvoluparà tasques d'acompanyament i de seguiment i que informarà la responsable o

el responsable del Programa de l'aprofitament de tot allò que faci l'estudiant mentre estigui a la Facultat.

La Facultat instarà les unitats de Comunicació i de Promoció de la UAB, per tal que es faci la difusió oportuna entre l'alumnat i els centres educatius d'ensenyament secundari sobre el nostre Programa.

Responsable acadèmic

El responsable acadèmic del Programa serà la vicedegana o vicedegà de la Facultat de Ciències amb competències sobre l'alumnat, que a la primera Junta Permanent de la Facultat que se celebri cada curs farà un rendiment de comptes.

Inici del programa

El Programa d'intensificació acadèmica per a l'alumnat d'altres capacitats de la Facultat de Ciències entrarà en funcionament el 10 de febrer de 2025, coincidint amb l'inici del segon quadrimestre del curs 2024–2025.